

ZPRAVODAJ

NEWSLETTER

4

המוזיאון
היהודי
בפראג

2011

THE JEWISH
MUSEUM
IN PRAGUE

Vážení čtenáři,

S končícím rokem 2011 uzavíráme jednu dlouhou kapitolu vydávání Zpravodaje, jehož první číslo vyšlo v roce 1996. Další, už 15. ročník začne vycházet jednak v nové grafické úpravě, jednak bude k dispozici pouze v elektronické podobě.

K této změně nás vedou zejména dva důvody. Prvním z nich je celková změna grafické podoby muzejních tiskovin, o níž se můžete více dočíst dále. Místo tištěného Zpravodaje bude od ledna 2012 vycházet tištěný Program ŽMP, ve kterém vás budeme informovat o všech našich připravovaných akcích.

NOVÝ VIZUÁLNÍ STYL ŽMP

Během několika příštích let se ŽMP chystá uskutečnit řadu zásadních změn, jež mají vést k proměně muzea v modernější, otevřenější a dynamičtější centrum židovské kultury ve střední Evropě. Součástí tohoto plánu je i celková změna přístupu ke komunikaci s potenciálními návštěvníky – domácími i zahraničním publikem. V tomto ohledu muzeum usiluje o rozvoj účinné komunikační strategie, jež předpokládá zavedení osobitého vizuálního stylu odpovídajícího požadavkům dynamické a otevřené kulturní instituce, jež svojí přítomností dominuje historické čtvrti proslulého pražského Židovského Města.

Cílem změny vizuálního stylu muzea je představit Židovské muzeum jako instituci, která není obrácena pouze do minulosti, ale je otevřena i současnému dění, a především současnému návštěvníkovi. Nový vizuální styl Židovského muzea v Praze respektuje výjimečnost této instituce; spíše než o vážnost ve smyslu důrazu na tragické aspekty židovských dějin, jež muzeum nepochybně výrazně reprezentuje, jde i o vyzdvížení světového významu muzea, jedinečnosti jeho historie, a především sbírek.

Vizuální styl Židovského muzea v Praze představovalo dosud vlastně pouze logo, které pro muzeum před více než patnácti lety vytvořil grafik Milan Jaroš. Dosavadní navigační systém, webové stránky ani muzejní tiskoviny nebyly vzájemně graficky provázány. V novém vizuálním stylu nám jde o komplexní pojetí tváře muzea, jež umožní provázání uvedených prvků, bude působit nezaměnitelně a současně umožní

Dear readers,

After 15 years in print, our newly designed newsletter will now be available only in electronic form. This is in line with an overhaul of the visual style and graphic design of our printed material, which is described below. Instead of a printed newsletter, there will be a printed programme of forthcoming events from January 2012 onwards.

NEW VISUAL STYLE FOR THE JEWISH MUSEUM IN PRAGUE

Over the next few years, we will be carrying out a number of fundamental changes with a view to transforming the Jewish Museum into a more modern, open and dynamic centre of Jewish culture. This will also involve an overall change in the way we communicate with potential visitors from the Czech Republic and abroad. In this regard, we are seeking to develop an effective communications strategy based on the introduction of a distinctive visual style that meets the requirements of a dynamic and open cultural institution whose presence dominates Prague's historic Jewish Quarter.

The Jewish Museum has changed its visual style in order to better reflect its identity as an institution that is not only focused on the past but is also open to what is happening in the present and, in particular, is responsive to visitor needs. Its new visual style respects the unique nature of this institution; rather than emphasizing the tragic aspects of Jewish history – which the museum also undoubtedly represents – the main goal is to highlight the museum's international importance, remarkable history and unique collections.

Nové logo Židovského muzea v Praze.
New logo for the Jewish Museum in Prague.

další rozvoj a obměny v závislosti na nutnosti reagovat na nové výzvy.

Autorem nového vizuálního stylu ŽMP je grafik Jan Jiskra, jehož návrh zvítězil v soutěži s ostatními oslovenými grafiky.

Nové logo ŽMP

Základním kamenem každého vizuálního stylu je samozřejmě logo. Sám autor nového loga ŽMP Jan Jiskra o něm říká „Značka je složena ze tří charakteristicky utvářených pruhů, které jsou zároveň schránkou pro název muzea ve všech jeho jazykových mutacích. Trojka přitom svou číselnou symbolikou hraje významnou roli v židovské tradici. Tvarové uspořádání značky není vázáno na konkrétní symboliku, záměrně nesleduje popisný charakter, prvoplánově založený na zobrazení konkrétních reálií. Jeho zdroje jsou výtvarné a pocitové... Zdnalivě robustní forma značky je odlehčena systémem většinou nepravoúhlých linií všech tří segmentů (pruhů). Unikátní a svou formou moderní tvar značky je kompaktní a kompatibilní jak v rámci svého vizuálního stylu, tak v prostředí cizího designu.“ V barevné (základní) variantě jsou všechny tři pruhy zakončeny barevnými „krytaly“, které mohou představovat vybroušené démanty židovské kultury. Dodejme, že svým abstraktním pojetím se nové logo ŽMP řadí vedle podobně pojetých značek např. Židovského muzea v New Yorku, San Franciscu či Berlíně.

Nový navigační systém

V rámci proměny muzea usilujeme i o lepší orientaci návštěvníků. Budovy muzea jsou roztroušeny v celém prostoru pražského Židovského Města, proto je nutné muzejní prohlídkový okruh vyznačit pomocí jednotného vizuálního stylu. První viditelnou změnou je nové označení objektů muzea. Nové poutače chtějí svou výraznou barevností připoutat pozornost, zároveň díky zřetelným názvům jednotlivých objektů umožňují snadnou orientaci.

Until now, the museum has had no uniform visual style (apart from its logo, which was designed more than 15 years ago by Milan Jaroš) and there has been no graphic consistency in its visitor orientation system, website and printed materials. The new visual style creates a comprehensive image of the museum which will bring together its various features, make it instantly identifiable and enable it to respond to the need for further development and change. The new visual style is designed by Jan Jiskra whose proposal was the winning entry in a design competition.

New logo

The logo obviously is the basis of any visual style. The designer of the Jewish Museum's new logo has the following to say about this: "This logo consists of three – a significant number in Jewish mysticism – variously shaped strips which incorporate the name of the museum in each of its language versions. The arrangement of the shapes is not related to any specific symbolism; it does not serve to describe or depict anything specific. Its sources are visual and emotional... The logo's apparently robust form is lightened by a pattern of mostly non-rectangular lines in each of the three segments. The unique modern shape is compact and compatible both as part of its own visual style and within a different design." At the end of each strip are colourful "crystals", which may symbolize the jewels of Jewish culture. It may be noted that abstract logos are also used by the Jewish museums of New York, San Francisco and Berlin, among others.

New visitor orientation system

The Jewish Museum is also seeking to improve its orientation system for visitors. As the museum's buildings are scattered across the entire area of Prague's Jewish Town, it is necessary that the sign system for its tour route has a uniform visual theme. The first noticeable change is the new signage for the museum's sites. Its new colourful and eye-catching posters have been designed both to attract attention and to make it easier to find each site.

The museum's information leaflets will also be changing in accordance with the new visual style; the priority will be a clearer layout and a more attractive graphic design.

SOCIETY OF FRIENDS OF THE JEWISH MUSEUM IN PRAGUE – VOLUNTEER PROGRAMME

A volunteer programme has been underway within the Society of Friends of the Jewish Museum in Prague since the autumn. This is intended for anyone who wants to know how the museum works 'from the inside', to take part in the museum's events, to learn something new and to help the museum. This programme offers various ways for volunteers to get involved in the museum's activities (for an overview, see http://www.jewishmuseum.cz/doc/zmp_zapojeni_dobrovolniku.pdf). The range of options is not yet definitive, so it is recommended that you regularly check out what's on offer. Even if you don't go for any of the options, you can still join us – we will always try to find a satisfying way for you to become involved.

Information about our volunteer programme:

- 1) This is voluntary, unpaid work.
- 2) Becoming involved in the activities of a world renowned cultural institution will give

Nový poutač u Klausové synagogy.
New eye-catching poster at Klausen Synagogue.

**Nový poutač u Maiselovy synagogy.
New eye-catching poster at Maisel Synagogue.**

V souladu s pravidly nového vizuálního stylu se změnil i informační leták ŽMP; předností nové úpravy letáků je větší přehlednost i grafická přitažlivost.

NOVINKA VE SPOLEČNOSTI PŘÁTEL ŽMP – DOBROVOLNICKÝ PROGRAM

Od podzimu se v rámci Společnosti přátel rozbihá dobrovolnický program, který je určen každému, koho zajímá, jak funguje muzeum „zevnitř“, kdo chce být u toho, když se v muzeu něco děje, kdo se chce dozvědět a naučit něco nového, a zároveň by chtěl muzeu pomoci. Dobrovolnický program pod hlavičkou Společnosti přátel ŽMP nově nabízí různé možnosti zapojení dobrovolníků do činnosti muzea (přehled možností najdete na: http://www.jewishmuseum.cz/doc/zmp_zapojeni_dobrovolniku.pdf). Nabídka možností není definitivní, proto se vyplatí ji pravidelně sledovat. I když si z aktuální nabídky právě nevyberete, určitě se s námi spojte, vždy se budeme snažit najít pro Vás uplatnění, které by Vás uspokojilo.

Zde je několik základních informací o dobrovolnickém programu:

- 1) Jde o dobrovolnou, tedy neplacenou práci.
- 2) Zapojením se do činnosti světově významné kulturní instituce nicméně získáte zkušenosti, které Vám mohou pomoci při hledání pracovního uplatnění (případně po dohodě s Vaší školou může dobrovolná práce v ŽMP posloužit jako praxe). Získáte:
  - referenci do životopisu;
  - jako dobrovolník ŽMP získáváte bezplatné členství ve Společnosti přátel ŽMP, do jejíhož rámce náš dobrovolnický program spadá;
  - dobrou startovní pozici při účasti ve výběrových řízeních na volná pracovní místa v ŽMP;
  - vstup na vybrané akce ŽMP zdarma;
  - bonus pro nejlepší dobrovolníky (např. komentovaná prohlídka depozitáře či restaurátorských dílen).
- 3) Pro uplatnění dobrovolníka v muzeu není důležitý věk ani stupeň či zaměření vzdělání, důležitá je chuť se zapojit.
- 4) Je dobré si rozmyslet, kolik času chcete dobrovolnické práci věnovat. Většinou platí, že čím déle jste v dobrovolnickém programu zapojeni, tím širší uplatnění najdete – s přibývajícím praxí roste mož-

you experience that can help you develop and learn new skills while you're looking for a job; subject to agreement from your school, voluntary work at the museum can also count as work experience. Benefits:

- CV enhancement;
- free membership of the museum's Society of Friends, which oversees the volunteer programme;
- a good starting position when applying for a job at the museum;
- free entry to selected events organized by the museum;
- bonuses for the best volunteers (e.g., a guided tour of the museum's depository or restoration workshops).

3) Your age or level/focus of education are not of importance for becoming involved as a volunteer at the museum. What counts is an eager desire to get involved.

4) It's a good idea to consider how much time you want to devote to volunteering work. It is usually the case that the longer you are active in the volunteer programme, the broader the scope of your involvement – the more experience you get, the more opportunity you will have to get involved in more interesting and specialist activities.

5) To ensure that our collaboration is mutually beneficial, we will devote our time to you during and after your training and, in return, we expect a responsible approach from you.

How to apply:

1) Fill in the application form (available to download at www.jewishmuseum.cz/cz/spolecnost_dobrovolnik.htm) – v anglické formě

2) Attach your CV

3) Send to barbora.patockova@jewishmuseum.cz. If you have any questions, please contact Barbora Patočková, barbora.patockova@jewishmuseum.cz, 222 749 281.

What next:

1) After receiving your application form, we will contact you to arrange a meeting at which we will discuss the details of your involvement.

2) We will arrange your starting date and the duration/extent of your involvement.

3) You will receive training relating to the nature of your involvement – and then we can begin!

Our warm thanks go to all the volunteers who are already helping us!

nost dostat se k zajímavějším a odbornějším činostem.

5) Aby naše spolupráce byla oboustranným přínosem, budeme se Vám věnovat (nejen) při zaškolení, a na oplátku od Vás očekáváme zodpovědný přístup.

Jak se přihlásit:

1) Vyplňte přihlášku (ke stažení na www.jewish-museum.cz/cz/czspolecnost_dobrovolnik.htm)

2) Přiložte strukturovaný životopis

3) Vše odešlete na adresu barbora.patočkova@jewishmuseum.cz

V případě jakýchkoli dotazů se obraťte na Barboru Patočkovou, barbora.patočkova@jewishmuseum.cz, 222 749 281.

Jak bude spolupráce probíhat?

1) Po odeslání přihlášky se Vám ozve a smluvíme si s Vámi schůzku, na které si upřesníme možnosti a podmínky Vašeho zapojení.

2) Domluvíme se na začátku a délce / intenzitě Vašeho zapojení.

3) Podle povahy Vaší činnosti v muzeu Vás zaškolíme – a naše spolupráce může začít!

Všem dobrovolníkům, kteří nám již pomáhají, vřele děkujeme!

AS PART OF EVENTS COMMEMORATING THE 70th ANNIVERSARY OF THE FIRST DEPORTATIONS:

Screening of the film: **THE LAST FLIGHT OF PETR GINZ**

The 24th of November marked 70 years since the first transport was dispatched to the Terezín ghetto, which had just been established by the Nazis. Under the auspices of the Czech foreign minister Karel Schwarzenberg in collaboration with the public-benefit association OPONA, the European Shoah Legacy Institute and the Jewish Museum in Prague, a one-off screening of the documentary *The Last Flight of Petr Ginz* took place in the Spanish Synagogue on the eve of this sad anniversary. This film is about an extremely talented artistic boy, in whose tragic fate Terezín played a key role. Among the esteemed guests at the screening were the Israeli Vice Prime Minister Moshe Yaalon and the ambassadors of the United States, France and Israel.

The Last Flight of Petr Ginz has been made by Wake Forest's Documentary Film Program and the

Velvyslanec USA J.E. Norman Eisen při zahájení slavnostní projekce filmu *Poslední let Petra Ginze*.
U.S. ambassador J.E. Norman Eisen at the launch of the screening of *The Last Flight of Petr Ginz*.

V RÁMCI PŘIPOMÍNKOVÝCH AKCÍ k 70. výročí prvních deportací mj. proběhlo:

Projekce filmu **POSLEDNÍ LET PETRA GINZE**

24. listopadu uplynulo 70 let od chvíle, kdy do nacisty právě zřízeného terezínského ghetta odjel první transport. V předvečer tohoto smutného výročí se pod záštitou ministra zahraničí České republiky Karla Schwarzenberga ve spolupráci s obecně prospěšnou společností OPONA, Evropským institutem odkazu šoa a Židovským muzeem v Praze uskutečnila ve Španělské synagoze speciální projekce dokumentu *Poslední let Petra Ginze* o umělecky nesmírně talentovaném chlapci, v jehož tragickém osudu hrál Terezín jednu z hlavních rolí. Projekci shlédli mezi jinými vzácnými hosty i místopředseda izraelské vlády Moshe Yaalon, velvyslanci Spojených států amerických, Francie a Izraele.

Film *Poslední let Petra Ginze*, jehož premiéra se uskuteční až v příštím roce, vznikl v produkci Programu filmových dokumentů Wake Forest University a Institutu dokumentárních filmů Floridské univerzity ve spolupráci se sestrou Petra Ginze, Chavou Pressburger, uznávanou izraelskou umělkyní.

University of Florida's Institute of Documentary Films in association with Petr Ginz's sister, the acclaimed Israeli artist Chava Pressburger. The film doesn't officially premiere until next year.

Pinkas Synagogue opens its doors for the anniversary of the first deportations of Protectorate Jews to Lodz and Terezín

Free access was provided to the Pinkas Synagogue on the 16th of October and the 27th of November as part of the commemorative events marking the 70th anniversary of the first deportations of Protectorate Jews to Lodz and Terezín. On both of these days, staff from the museum's Shoah History Department were on hand to help visitors find their way around the memorial and to find information about people listed in Terezín memorial registers and in the museum's database of Holocaust victims.

The Pinkas Synagogue memorial is usually visited by people touring the entire Jewish Museum. On these two days, however, the visitors were members of the general public, many of whom had never been there before. Many people looked for the names of their parents, relatives, friends and

Otevření Pinkasovy synagogy k výročí deportace protektorátních Židů do Lodže a zahájení hromadných deportací do Terezína

V rámci připomínkových akcí k 70. výročí zahájení deportací protektorátních Židů do Lodže a Terezína byla 16. října a 27. listopadu zpřístupněna zdarma Pinkasova synagoga.

V obou dvou dnech byly po celou dobu v tomto památníku přítomni pracovníci Oddělení pro dějiny šoa, kteří pomáhali návštěvníkům s orientací v památníku, s vyhledáváním dat o zemřelých v Terezínských pamětních knihách a databázi obětí.

Obvyklými návštěvníky Pinkasovy synagogy jsou převážně ti, kdo návštěvu tohoto objektu zahrnují do prohlídky celého Židovského muzea. V tyto dva dny tomu bylo jinak. Do synagogy se přišla podívat široká česká veřejnost, mnozí z příchozích navštívili památník v Pinkasově synagoze poprvé. Často na zdech synagogy hledali své rodiče, příbuzné, přátele a známé. Například paní, která po sedmdesáti letech našla odvahu a vydala se zjistit, jaký byl osud její židovské kamarádky z dětství. Dozvěděla se bohužel, že dívka zemřela spolu se svými rodiči v Osvětimi, a zároveň mezi dětskými kresbami z Terezína, vystavenými rovněž v Pinkasově synagoze, našla dvě kresby své kamarádky.

Pracovníkům Oddělení pro dějiny šoa se při dané příležitosti podařilo od některých návštěvníků získat i cenné informace, dokumenty a fotografie obětí šoa. Jedním z příkladů mohou být velice vzácné dopisnice z ghetta v polské Izbici, odkud byli lidé dále deportováni do vyhlazovacích táborů, které zapůjčil k vyhotovení kopií vnuk jejich pisatelky.

V současné době se provádějí opravy nápisů v Pinkasově synagoze a dopisování dodatků. Na základě upozornění jedné z návštěvnic na chybějící jméno jejího příbuzného jsme předané informace prověřili a chybějící záznam doplnili.

Jedna z dobrovolnic pomáhá vyhledat jméno na zdi Pinkasovy synagogy.

One of the volunteers helps to find a name on the synagogue wall.

Památník v Pinkasově synagoze byl vytvořen mezi léty 1954 – 1959 jako uzavřené pamětní místo pro židovskou komunitu. V době, kdy oficiální politiku státu vůči židovské komunitě můžeme chápat jako antisemitskou, to byl samo o sobě velký úspěch. Památník sice vznikl ve skrytu, za zdmi synagogy, mimo veřejný prostor, ale jeho otevření v rámci významných výročí z něj veřejný prostor vytváří. Doufáme, že pomůže přispět k většímu zájmu české společnosti o osudy židovských spoluobčanů v období protektorátu.

PREZENTACE ŽMP V BRUSELU

9. listopadu se v Pražském domě v Bruselu konalo pracovní setkání zástupců HI. města Prahy s představiteli Evropské komise a Evropského parlamentu zaměřené na možnosti získávání finančních prostředků Evropské unie. Představitel magistrátu představil potřeby města a cíle, kterých

acquaintances on the synagogue walls. One person, for example, had finally plucked up the courage after 70 years and came to learn of the fate of a childhood Jewish friend. Tragically, she discovered that the girl had perished with her parents in Auschwitz; the visitor also saw two drawings by her friend among the Terezín children's artworks that are on display in the synagogue.

Staff from the Shoah History Department also managed to find out valuable information from some of the visitors, who brought documents and photographs of Shoah victims with them. Among these items is an extremely rare postcard from the Izbica ghetto in Poland from where people were deported to the death camps; the grandson of the person who wrote the postcard has lent it to the museum to make copies.

27. listopadu přišly do Památníku v Pinkasově synagoze i rodiny s dětmi.

People also brought their children to the Pinkas Synagogue memorial on the 27th of November.

At present, the inscriptions on the walls of the Pinkas Synagogue are being supplemented and repaired. A visitor brought our attention to the fact that the name of one of her relatives was missing, so we checked this information and added the missing name.

The memorial was created between 1954 and 1959 as an enclosed commemorative site for the Jewish community. This was quite an achievement in itself as the official state policy towards the Jewish community at the time may be regarded as having been anti-Semitic. Although the memorial was concealed from the public behind the synagogue walls, its opening for this important anniversary turned it into a public space. Hopefully, it will make Czech society more interested in the fate of Jewish fellow citizens during the period of Nazi occupation.

MUSEUM PRESENTATION IN BRUSSELS

Prague City Hall officials and representatives of the European Commission and European Parliament met in the Prague House in Brussels on the 9th of November to discuss the possibility of gaining EU funding. Prague officials set out the city's needs and objectives it would like to achieve in the next EU programming period (2014–2020).

Representatives of three institutions from the fields of science, social services and culture were also invited to the meeting – namely the Institute of Physics at the Czech Academy of Sciences, the Prague Centre of Social Services, and the Jewish Museum in Prague as a cultural institution which is actively involved in shaping the city space and whose multicultural focus supports the idea of European integration.

The Jewish Museum presented its transformation project in which it seeks to become a more open cultural and educational centre and to break out of the museum's walls. The museum's development should also contribute to the development of Prague, not only increasing its attraction as a tourist destination but also improving the range of pro-

by hlavní město chtělo v novém programovacím období fondů EU pro roky 2014-2020 dosáhnout.

K pracovnímu setkání byli přivzváni také zástupci tří institucí za oblast vědy, sociálních služeb a kultury. Oblast vědy zastupoval Fyzikální ústav Akademie věd České republiky, své sociální projekty představilo Centrum sociálních služeb Praha, oblast kultury pak zastupovalo ŽMP jako instituce, která se aktivně podílí na utváření městského prostoru a která zároveň svým multikulturním zaměřením podporuje myšlenku evropské integrace.

Židovské muzeum v Praze představilo svůj projekt transformace ve více otevřené kulturní a vzdělávací centrum a snahu vystoupit „za zdi“ muzea. Svým rozvojem má ŽMP přispět k rozvoji Prahy a zlepšení nejen její turistické atraktivity, ale také zkvalitnění programové nabídky pro obyvatele hlavního města. Muzeum během pracovního setkání představil ředitel Leo Pavlát coby možného budoucího silného partnera Hl. města Prahy v oblasti kultury a vzdělávání a jako vhodného uchazeče o zařazení do dotačních titulů fondů EU.

V ŽIDOVSKÉM MUZEU PRÁVĚ PROBÍHÁ VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ KARLA CUDLÍNA STŘÍBRNÝ PŘÍLIV / SILVER TIDE

V muzejní Galerii Roberta Guttmana byla prodloužena do 5. února 2012. Více informací k výstavě lze najít na webových stránkách ŽMP na adrese http://www.jewishmuseum.cz/cz/vystavy/czkarelculdin_stribnypriliv.htm

VÝSTAVA VZPOMÍNKA...

Černobílé fotografie Jindřicha Buxbauma z koncentračních táborů Osvětim-Březinka a Treblinka. Autor se v nich vyrovnává s osudem svého otce, přeživšího věznění v Terezíně a Osvětimi-Březince.

Od 5. 1. v Přednáškovém sále Oddělení pro vzdělávání a kulturu, Maiselova 15, Praha 1, vždy v po-čt 10–15, pá 10–12, během večerních programů a po domluvě.

ZPRÁVY ZE VZDĚLÁVACÍHO A KULTURNÍHO CENTRA – od ledna Oddělení pro vzdělávání a kulturu

Nový název

Od ledna 2012 začneme pro původní VKC v Maiselově ulici 15 v Praze 1 používat nový název: ŽMP – Oddělení pro vzdělávání a kulturu. Důvod je jednoduchý: Postupem času se ukázalo, že mnoho lidí vnímalo VKC jako samostatnou instituci, a nikoli jako organickou součást Židovského muzea v Praze, což jistě nebylo naším záměrem. Naším cílem naopak je, aby muzejní programová nabídka nepůsobila roztržštěně. Muzeum tvoří jeden celek, a tak by například návštěvníci výstav v Galerii Roberta Guttmana měli současně vědět, že v muzeu jsou k vidění i komornější výstavy v přednáškovém sále v Maiselově ulici, a naopak, návštěvníci koncertů v Maiselově ulici by se měli dozvědět, že další koncerty se konají také ve Španělské synagoze... Jde nám zkrátka o zpřehlednění měsíční nabídky našeho muzea, aby byla zřejmá v úplnosti všech svých programů.

Nový přednáškový cyklus

V lednu 2012 zahajujeme nový přednáškový cyklus s názvem „Judaismus očima židovských velikánů“, který přinese portréty deseti židovských učenců od středověku až po současnost, z nichž každý vytvořil jedinečnou vizi židovské tradice. Ke každé přednášce budou k dispozici studijní materiály. Zahajovací přednáška Štěpána Lisého proběhne 31. 1. 2012 a je věnována španělskému učenci **Bachjovi ibn Pakudovi** (asi 1050 – 1120),

grammes available to the city's residents. At the Brussels meeting, the museum's director Leo Pavlát presented the museum as a strong prospective partner of the City of Prague in the area of culture and education and as a suitable recipient of EU funding.

ON VIEW AT THE JEWISH MUSEUM SILVER TIDE – EXHIBITION OF PHOTOGRAPHS BY KAREL CUDLÍN

This exhibition at the museum's Robert Guttman Gallery has been extended until the 5th of February 2012. For more information about the show, see http://www.jewishmuseum.cz/en/akarel-cudlin_stribnypriliv.htm

MEMORY EXHIBITION

Black & white photographs taken by Jindřich Buxbaum in the former Auschwitz-Birkenau and Treblinka concentration camps. With these pictures, the photographer tries to come to terms with the fate of his father, a survivor of the Terezín ghetto and Auschwitz.

Auditorium of the museum's Department for Education and Culture.

On view from the 5th of January in the Lecture Hall of the Department for Education and Culture, Maiselova 15, Prague 1, MON-THU, 10 a.m. – 3 p.m., FRI 10 a.m. – 12 p.m., during evening events and by appointment.

NEWS FROM THE EDUCATION AND CULTURE CENTRE – from January the Department for Education and Culture

New name

As of January 2012, the Education and Culture Centre (Maiselova 15, Prague 1) will be renamed: Jewish Museum in Prague – Department for Education and Culture. The reason is simply because many people had erroneously come to perceive the centre as a separate institution rather than a natural part of the museum. Our aim is to ensure that the museum's range of programmes does not appear fragmented. The museum is an integrated whole and as such, for example, visitors to exhibitions at the Robert Guttman Gallery should know that there are also other small shows on display in the museum's lecture hall in Maiselova Street, and people attending concerts at the museum's venue in Maiselova Street should be aware that there are also other concerts that take place in the Spanish Synagogue. In short, our intention is to clarify the full range of our monthly programmes.

New lecture series

In January 2012, we will be launching a new lecture series, entitled "Judaism Through the Eyes of Jewish Luminaries", which will profile ten Jewish scholars from the Middle Ages through to the present, each one having created a unique vision of the Jewish tradition. Study materials will be available for each lecture. The lectures will be in Czech. The opening lecture will be given by Štěpán Lisý on the 31st of January 2012 and will focus on the Spanish scholar Bahya ibn Paquda (c.1050 – 1120), who achieved fame with his primary work *Duties of the Heart*, which tries for the first time to systematize the ethical tenets of Judaism.

The lecture series has been put together with the kind support of the Foundation for Holocaust Victims.

LET'S TAKE UP THE TEREZÍN BATON

František Tichý, a teacher at a Prague high school (gymnázium Přírodní škola), has the follow-

který vešel ve známost zejména díky svému spisu *Povinnosti srdce*, v němž se poprvé snaží systematizovat etické učení judaismu.

Přednáškový cyklus vznikl s laskavou podporou NFOH.

PŘEVEZMĚTE TEREZÍNSKOU ŠTAFETU

František Tichý, učitel gymnázia Přírodní škola, informuje o mimořádném studentském projektu, na němž se podílí i ŽMP:

„Již od roku 2009 se s našimi studenty věnujeme velmi detailně tematice života a tvorby dětí a mládeže v terezínském ghettu. Domov 1 v L 417 nás zaujal nejen svou samosprávou a podílem chlapců na organizaci společného života, ale i dnes již proslulým časopisem VEDEM, který vycházel pod vedením Petra Ginz a Kurta Kotouče každý týden téměř dva roky. Proto jsme se ve spolupráci s Památkem Terezín a Marií Rút Křížkovou rozhodli vytvořit webové stránky, věnované tomuto časopisu a životu na „Jedničce.“ A nezůstalo jen u nápadu, takže se během několik měsíců na internetu dostalo nejen několik desítek článků přepsaných z VEDEM, ale i skeny téměř osmi set stran tohoto časopisu. Stránky měly velký ohlas a díky anglické verzi i mnoho přístupů z Česka i ciziny. Trochu nás ale mrzelo, že mladých lidí, kteří o této problematice vědí, je stále velmi málo. A tak koncem jara 2011 vznikl spontánně nápad uspořádat soutěž, kterou bychom toto téma dnešním náctiletým přiblížili a předali jim alespoň trochu z duchovního a kulturního bohatství, které je v terezínských časopisech obsaženo. Hned od počátku nám vyšli velkoryse vstříc pracovníci Židovského muzea v Praze i pan ředitel Pavlát. A tak jsme překonali ostych a do akce se pustili. Nám ale primárně o soutěži dějepisnou a už vůbec ne čistě vědomostní. Již název PŘEVEZMĚTE TEREZÍNSKOU ŠTAFETU poukazuje na to, že jsme se chtěli dotknout všech témat, která se týkala tématu šoa (holocaustu) a Terezína a alespoň trochu je spojit se současným uvažováním a životem dětí. Účastníci 1. kola soutěže (probíhalo od 15. září do 15. října), kteří mohli využívat internet, knihy i vzpomínky svých prarodičů, se tedy nejen seznamovali s protizidovskými opatřeními nebo správně řadili historické události, ale také zjišťovali význam dnes již zapomenutých prvorepublikových nebo terezínských slov, psali si vlastní fiktivní deník z doby protektorátu, dopis z ghetta o 30-ti slovech, přemýšleli, co by si sbalili do transportu, kdyby probíhal v dnešní době, nebo řešili matematickou úlohu, kterou Petr napsal pro své kamarády do VEDEM.

Zpočátku jsme měli trochu strach, jaký zájem o soutěž bude, ale nakonec skutečnost předčila naše očekávání - zapojilo se 125 řešitelů z 24 škol z různých míst republiky. A i když závěr 1. kola byl jen jakýsi poločas (2. kolo stále probíhá), rozhodli jsme se 40 nejlepších pozvat do Prahy na slavnostní vyhlášení. To proběhlo 28. listopadu v prostorách Židovského muzea. 35 finalistů (na některé dolehly nemoci) dorazilo i se svým doprovodem z nejrůznějších míst Česka (mj. Plzně, Žďáru nad Sázavou, Polničky, Nového Jičína, Ostravy, Příbrami, Humpolce, Kutné Hory a dalších měst). Účastníky přivítal ředitel Židovského muzea dr. Leo Pavlát, následoval program v Pinkasově synagoze a hra v ulicích Židovského města. Během těchto aktivit, zaměřených opět na téma holocaustu a židovských dějin a kultury, pracovali soutěžící ve skupinách, díky čemuž se seznámily děti z nejrůznějších míst. Poté se všichni přesunuli do Vzdělávacího a kulturního centra Židovského muzea, kde po občerstvení proběhlo vyhlášení výsledků soutěže. Ceny soutěžící převzali z rukou pamětníků holocaustu - Michaely Vidlákové, Tomana Broda a Tommyho Karase. Také vyslechli pozdrav od sestry Petra

ing to say about an extraordinary student project, to which the Jewish Museum has also contributed:

“Since 2009, we and our students have been focusing in great detail on the life and work of children and young people in the Terezín ghetto. Home No. 1 at Building L 417 interested us not only because of its self-government and the boys’ contribution to the organization of social life there, but also because of the now famous magazine “VEDEM” (IN THE LEAD), which was published every week for almost two years under the supervision of Petr Ginz and Kurt Kotouč. This is why, in association with the Terezín Memorial and Marie Rút Křížková, we decided to create a website focusing on this magazine and life at “Number One”. In just a few months, several dozen transcribed articles and almost 800 scanned pages from the “VEDEM” magazine were made available on the internet. The website met with great interest and has received many hits from the Czech Republic and abroad, as the material has also been translated into English. However, we regretted somewhat that there are still very few young people who know about this topic. This is why, at the end of the spring of 2011, we came up with the spontaneous idea of holding a competition with a view to drawing the attention of young people to this topic and to showing them at least some of the spiritual and cultural riches contained in Terezín magazines. Staff at the Jewish Museum in Prague and its director, Mr. Pavlát, were generously supportive to us from the very outset. And so we overcame our diffidence and embarked on the project.

It was not our primary intention, however, to organize a history competition, let alone a purely knowledge-based one. The very title of the project, LET’S TAKE UP THE TEREZÍN BATON, indicates that we wanted to touch upon all topics relating to the Shoah (Holocaust) and Terezín and, at least in part, to relate them to the present-day reflections and lives of children. Making use of the internet, books and their grandparents’ recollections, the participants of the first round of the competition (between the 15th of September and the 15th of October) learned about the anti-Jewish measures in place at the time and were able to classify historical events in chronological order. They also discovered the meaning of now forgotten words from the First Republic of Czechoslovakia and Terezín, wrote their own fictional diary from the Nazi Protectorate period, as well as a 30-word letter from the ghetto, contemplated what they would pack with them if they were to be deported, and solved a mathematics problem that Petr Ginz had written for his friends in the “VEDEM” magazine. At first we were a little concerned about what kind of interest there would be in the competition, but in the end our expectations were surpassed, as 125 people from 24 schools from throughout the Czech Republic got involved. While the second round was still under way, we decided to invite 40 of the best entrants to an awards ceremony in Prague, which took place at the Jewish Museum on the 28th of November. Thirty-five finalists (five could not attend due to illness) came to the ceremony from various places in the Czech Republic, including Pilsen, Žďár nad Sázavou, Polnička, Nový Jičín, Ostrava, Příbram, Humpolec and Kutná Hora.

After being welcomed by the Jewish Museum director, Leo Pavlát, the participants took part in a programme in the Pinkas Synagogue and a game in the streets of the Jewish Town. They got to know each other by working together in groups during these activities, which were also focused on the Holocaust and Jewish history and culture. They then went to the Jewish Museum’s Education and

Ginze Chavy Pressburger a od Jiřího Bradyho, kteří nad soutěží převzali záštitu, a společně si zazpívali Terezínskou hymnu.

Následovala beseda s pamětníky o jejich životě v době 1. republiky, za protektorátu a o okolnostech jejich deportace do terezínského ghetta, doplněná ukázkami z nejzajímavějších řešení 1. kola. Na závěr shlédli účastníci speciální projekci filmu USA „Poslední let Petra Ginze,“ exkluzivně pro tento účel umožněnou americkými producenty.

Velmi děkujeme všem zúčastněným i všem, kdo nám s realizací odpoledne pomohli, zvláště vedení Židovského muzea a pamětníkům. Dík patří ale i učitelům, kteří se svými žáky soutěží a tématu šoa věnovali, jakož i rodičům a dalším rodinným příslušníkům. Jsme překvapeni, kolik mladých lidí téma a poselství dětí z Terezína oslovilo a doufáme, že nadšení vydrží i do kol dalších.“

VÝZNAMNÉ NÁVŠTĚVY

říjen – zástupkyně velvyslance Státu Izrael ve Velké Británii Talya Lador-Fresher

listopad - místopředseda vlády a ministr strategických záležitostí Státu Izrael Moshe Yaalon

Culture Centre, where the awards ceremony was held after refreshments had been served. The prizes were handed over by Holocaust survivors Michaela Vidláková, Toman Brod and Tommy Karas. The participants were also greeted by Chava Pressburger (Petr Ginz's sister) and Jiří Brady, under whose auspices the competition was held. They also sang the Terezín anthem together. There was then a Q&A with Holocaust survivors who talked about their lives during the First Republic of Czechoslovakia between the wars and during the Nazi Protectorate and about the circumstances surrounding their deportation to the Terezín ghetto. Some of the most interesting competition entries from the first round were also featured. The session ended with a special screening of the U.S. film *The Last Flight of Petr Ginz*, which was exclusively made possible for this event by the American producers.

Our thanks go to all who took part and to all who helped us put together this event – in particular the director of the Jewish Museum and the Holocaust survivors. We would also like to thank the teachers who devoted their time to the competition and to the topic of the Shoah with their pupils, as well as their parents and other family members. We were surprised to see how many young people the topic and message of the Terezín children spoke to. We hope they retain their enthusiasm into the next rounds.”

PROMINENT VISITS

October – Israel's Deputy Ambassador to Britain Talya Lador-Fresher

November – Israeli Vice Prime Minister and Minister of Strategic Affairs Moshe Yaalon

Ministr strategických záležitostí Státu Izrael Moshe Yaalon při návštěvě Židovského muzea.

Israeli Vice Prime Minister and Minister of Strategic Affairs Moshe Yaalon visiting the Jewish Museum in Prague.

Vydává Židovské muzeum v Praze (založeno v roce 1906), U Staré školy 1, 3, 110 01 Praha 1, IČO 60459263

www.jewishmuseum.cz

Bankovní účet č. 10426398/6200

Commerzbank, Aktiengesellschaft, Jugoslávská 1, 120 21 Praha 2

Pro poskytování darů uvádějte variabilní symbol 1382002

Zpravodaj vychází čtvrtletně, toto číslo vyšlo 15. 1. 2012, MK ČR E16832

Redaktor: Barbora Patočková

Fotografie: D. Cabanová, Fotoarchiv ŽMP

Překlad: Stephen Hattersley

Výroba: LABEL spol. s r. o., Kutná Hora

☆☆☆

Published by the Jewish Museum in Prague (founded in 1906), U Staré školy 1, 3, 110 01 Praha 1, IČO 60459263

www.jewishmuseum.cz

Bank account: 1042639, SWIFT CODE: COBACZPXXXX, IBAN: CZ60 6200 0000 0000 1042 6398 (euro)

1042639, SWIFT CODE: COBACZPXXXX, IBAN: CZ22 6200 0001 0700 1042 6398 (for all foreign currencies except the euro)

Commerzbank, Aktiengesellschaft, Jugoslávská 1, 120 21 Praha 2

When making a donation, please state the variable symbol (identification code) 1382002.

The Newsletter is quarterly. This issue was published on 15 January 2012, MK ČR E16832

Editor: Barbora Patočková

Photos: D. Cabanová, Photoarchive of the JMP

Translation: Stephen Hattersley

Typeset and printed by LABEL spol. s r. o., Kutná Hora